

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/164/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613200949
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6613200949.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Haluškovej a členov Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v spore žalobcu Q. B. H., a. s., so sídlom F. XX, XXX XX H., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného advokátom Mgr. Miroslavom Vilímom, so sídlom Michalská ulica 9, 811 01 Bratislava, proti žalovanému S. Y., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom B. XXXX/X, XXX XX W., o zaplatenie 2.365,14 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 7C/19/2013 - 62 zo dňa 25. februára 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu zamietol (prvý výrok) **p o t v r d z u j e**.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania (druhý výrok) **m e n í t a k**, že žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 25. 02. 2015 zamietol žalobu o zaplatenie 2.365,14 eur s príslušenstvom (prvý výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (druhý výrok).

Z dôvodov rozsudku vyplýva, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 2.365,14 eur s príslušenstvom z titulu žalovaným nevráteného kontokorentného úveru; jeho istinu vyčíslil sumou 1.919,94 eur, úrok z úveru sumou 95,19 eur a úrok z omeškania 327,34 eur. Domáhal sa aj zaplatenia debetného zostatku na bežnom účte vo výške 22,67 eur úročeného 25% debetnou úrokovou sadzbou.

Súd prvej inštancie mal preukázané, že strany sporu uzatvorili dňa 21. 06. 2014 (správne má byť uvedené 21. 06. 2004, pozn. odvolacieho súdu) zmluvu o bežnom účte a balíku produktov a služieb Q. pohoda, na základe ktorej žalobca pre žalovaného zriadil a viedol bežný účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Oznámením o poskytnutí úveru k Q. kreditnej karte, žiadosť č. XXXXXXXXXXXR, žalovanému poskytol počínajúc dňom 13. 02. 2007 úver do výšky úverového limitu 30.000,- Sk. Výzvou k zaplateniu dlhu z 21. 09. 2009 žalobca žalovaného vyzval na úhradu čiastky 272,18 eur pod hrozbou zosplatnenia úveru a oznámením zo dňa 21. 12. 2009 zosplatnil k 01. 01. 2010 úver žalovaného, ktorý k 21. 12. 2009 predstavoval 1.173,17 eur.

Zriadenie bežného účtu pre žalovaného aj poskytnutie úveru ku kreditnej karte považoval súd prvej inštancie za spotrebiteľské zmluvy, na ktoré spadá ochrana § 54 Občianskeho zákonníka. Zosplatnením úveru dňa 01. 01. 2010 podľa § 565 Občianskeho zákonníka začala v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka plynúť premlčacia doba, ktorá uplynula 01. 01. 2013. Žaloba bola podaná dňa 24. 01. 2013, preto ju okresný súd pre premlčanie zamietol. Aplikáciu § 101 Občianskeho zákonníka odôvodnil s poukazom na § 54 Občianskeho zákonníka ako pre spotrebiteľa výhodnejšiu, nakoľko použitie obchodného práva na premlčanie by predstavovalo zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Súd prvej

inštancie odkázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR I.ÚS 402/2013 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/81/2012. Zdôraznil svoju povinnosť prihladiť na premlčanie z úradnej povinnosti v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Uviedol, že žalobca nemal v spore procesný úspech a žalovanému žiadne účelne vynaložené náklady konania nevznikli, preto v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. a contrario vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Žalobca proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonnej lehote podal odvolanie navrhnuť, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, žalobe vyhovel a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy celého, teda aj odvolacieho konania. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.).

Odvolanie zdôvodnil tým, že v dôsledku nesplácania kontokorentného úveru s úverovým limitom 30.000,- Sk poskytnutého k Q. kreditnej karte žalovanému oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 21. 12. 2009 vyhlásil celú pohľadávku dňom 20. 12. 2009 za splatnú. Namietol aplikáciu ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, účinného od 13. 06. 2014, na právny vzťah strán sporu vzniknutý pred týmto dátumom zdôrazniac prechodné ustanovenie § 29c zák. č. 102/2014 Z. z., ktorým bol do zákona o ochrane spotrebiteľa zavedený § 5b. K zosplatneniu úveru došlo 20. 12. 2009, teda pred 13. 06. 2014. Aplikáciou ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa na právne vzťahy vzniknuté pred 13. 06. 2014 dochádza k porušeniu zásady retroaktivity. Súd prvej inštancie mohol prihliadať na premlčanie nároku len na námietku dlžníka, ktorá nebola vznesená, preto mal nárok uplatnený žalobou priznať.

Namietal tiež aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní na obchodnoprávny vzťah. Úverová zmluva bola uzatvorená dňa 13. 02. 2007, kedy sa ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách na zmluvu o úvere nevzťahovali. K zmene ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka došlo dňa 01. 01. 2008. Zmluvu o úvere by bolo možné zaradiť medzi spotrebiteľské zmluvy s poukazom na § 879j Občianskeho zákonníka, ak by bola uzavretá po 01. 01. 2008. Na právny vzťah strán sporu je preto potrebné aplikovať štvorročnú všeobecnú premlčaciu dobu, ktorá by vzhľadom na zosplatnenie úveru dňom 20. 12. 2009 mala uplynúť 20. 12. 2013. S týmto názorom žalobcu sa stotožnil napríklad Krajský súd v Nitre v rozhodnutiach č. k. 15Cob/145/2012 - 202 alebo 9Co/336/2013 - 92, Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí č. k. 15Co/134/2012 - 90, Krajský súd v Nitre v rozhodnutí č. k. 15Cob/134/2013 - 101 alebo Krajský súd v Trnave v rozhodnutí č. k. 9Co/330/2012 - 80.

Odvolateľ namietol nesprávne právne posúdenie veci aj v časti výroku o trovách konania. Poukázal na to, že zamietnutím žaloby sa stal žalobca v celom rozsahu neúspešným, avšak v prípade vyhovenia žaloby by bol úspešný a bola by mu priznaná požadovaná náhrada trov konania.

3. Napadnuté rozhodnutie bolo vydané a odvolanie bolo podané za účinnosti procesného kódexu, ktorým bol Občiansky súdny poriadok účinný do 30. 06. 2016. Od 01. 07. 2016 sú súdy povinné aplikovať Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) podľa jeho prechodného ustanovenia § 470 ods. 1, v zmysle ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C. s. p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Zohľadňujúc vzájomnú súvzťažnosť ustanovení § 470 ods. 1 C. s. p. a § 470 ods. 2 C. s. p. odvolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza z princípu okamžitej aplikability procesnoprávnych noriem (§ 470 ods. 1 C. s. p.), rešpektuje ale procesný účinok odvolaní podaných do 30. 06. 2016.

4. Odvolací súd po zistení, že odvolanie podala včas strana sporu proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 C. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach odvolania žalobcu (§ 380 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie proti prvému výroku nie je dôvodné, preto v tejto časti rozsudok napadnutý odvolaním ako vecne správny potvrdil (§ 387 C. s. p.). Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie prejednávanej veci a svoje rozhodnutie, logické a presvedčivé, odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p.. Okresný súd stručne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím jeho rozsudok spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 C. s. p.. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého

rozhodnutia (v súlade s § 387 ods. 2 C. s. p.) a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalobcu v odvolaní doplní ďalšie dôvody.

5. Strany sporu uzatvorili dňa 21. 06. 2004 zmluvu o bežnom účte a balíku produktov a služieb Q. pohoda, na základe ktorej žalobca pre žalovaného zriadil a viedol bežný účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX a počínajúc dňom 13. 02. 2007 mu poskytol úver s úverovým limitom 30.000,- Sk. Ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť 01. 05. 2014, zakladá povinnosť súdu rozhodujúceho v spotrebiteľskom spore prihliadnuť okrem iného aj na premlčanie práva spotrebiteľa bez uskutočnenia hmotnoprávneho úkonu spotrebiteľom, ktorým je vznesenie námietky premlčania. Táto právna norma bola zavedená zákonom č.102/2014 Z. z., ktorý neobsahuje osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by jeho účinky posúvalo na veci rozhodované po jeho účinnosti. Je potom potrebné aplikovať ho v čase rozhodovania na všetky súdené veci bez porušenia zákazu retroaktivity. Ide o tzv. režim okamžitej aplikability, ktorý sa uplatňuje pri procesných predpisoch (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/427/2014 z 26. 01. 2015).

6. K odvolacej námietke o potrebe posudzovania premlčania práva podľa ustanovení obchodného práva vzhľadom na dobu vzniku záväzkovoprávneho vzťahu strán sporu a okamih nadobudnutia účinnosti zmeny ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka odvolací súd v zhode s rozsudkom NS SR z 21. apríla 2015 sp. zn. 3 MCdo 14/2014 udáva, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Ako ďalej konštatuje najvyšší súd, toto ustanovenie nadobudlo účinnosť 1. mája 2014 a právny predpis, ktorého je súčasťou nemá prechodné ustanovenia. To znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

7. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania okresný súd správne aplikoval zásadu úspechu zakotvenú v čase jeho rozhodovania v § 142 ods. 1 O. s. p. a správne ustálil úspech žalovaného v konaní. Nesprávne ale skutočnosť, že žalovanému žiadne účelne vynaložené náklady v konaní nevznikli vyhodnotil za dôvod, pre ktorý v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. a contrario vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Výrok o tom, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania zodpovedal zákonnému zneniu § 146 O. s. p. účinnému do 30. 06. 2016, upravujúcemu rozhodovanie súdu o trovách konania v prípade jeho zastavenia. Odvolací súd preto výrok o trovách konania rozsudku súdu prvej inštancie zmenil (§ 388 C. s. p.) a túto nesprávnosť odstránil správnou formuláciou výroku o náhrade trov konania, zodpovedajúcou plnému úspechu žalovaného v konaní aj zneniu § 142 ods. 1 O. s. p. účinnému v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o trovách konania.

8. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania je založené na ustanovení § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p.. Žalovaný ako úspešný v odvolacom konaní má voči v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

9. Na doplnenie odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 09. 07. 2013 č. k. 7C/19/2013-43 ustanovil žalovanému podľa v tej dobe platného ustanovenia § 29 ods. 2 O. s. p. opatrovníka v osobe J. C., tajomníčky informačného centra Okresného súdu Zvolen, z dôvodu, že pobyt žalovaného nebol známy. Od účinnosti Civilného sporového poriadku, t.j. od 01. 07. 2016 však už inštitút opatrovníka neexistuje. Civilný sporový poriadok pozná len inštitút procesného opatrovníka, ktorého podľa prvej vety § 69 C. s. p. súd ustanoví len takej fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. V porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou už súd neustanovuje opatrovníka osobe, ktorej pobyt nie je známy (čo bol prípad žalovaného). Z toho vyplýva, že pôvodný opatrovník žalovaného s účinnosťou od 01. 07. 2016 svoje procesné postavenie opatrovníka stratil.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).